

Bantrafikskador 2022

76

personer omkom i bantrafiken, 8 i olyckor och 68 i självmord.

63 %

av de omkomna i olyckor var män.

63 %

av de omkomna i självmord var män.

41

personer skadades allvarligt, 23 i olyckor och 18 vid självmordsförsök.

9

personer omkom (5) eller skadades allvarligt (4) i olyckor när de obehörigt befann sig på spårområden.

2

personer omkom vid järnvägsolyckor vid plankorsningar.

5

urspårningar vid tågrörelser inträffade.

1

olycka eller tillbud med farligt gods på järnvägen inträffade.

Statistikens omfattning

Den officiella statistiken om bantrafikskador baseras på uppgifter om olycks- och självmordshändelser (allvarliga händelser) där spårfordon i rörelse varit inblandat och som lett till minst en av följande konsekvenser:

- att minst en person omkommit eller skadats allvarligt (>24 tim sjukvård), eller
- kostnader för materiella skador på 150 000 euro eller mer, eller
- totalt trafikstopp i minst sex timmar.

Statistiken bygger till största del på registeruppgifter från Transportstyrelsen.

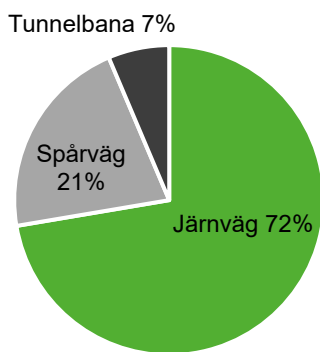
Detta är en sammanfattning av statistiken Bantrafikskador 2022 (statistik 2023:20).
Publiceringsdatum: 2023-06-09.

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) och Trafikanalys är statistikansvarig myndighet inom området transporter och kommunikationer. Trafikanalys analyserar och utvärderar svensk transportpolitik och ansvarar för den officiella statistiken.

Färre bantrafikolyckor under året

Under 2022 inträffade totalt 47 allvarliga olyckor i bantrafiken, det vill säga vid järnväg, spårväg och tunnelbana sammantaget. Det är en minskning med 3 olyckor jämfört med 2021 och är tillsammans med 2020 och 2016 de år med lägst antal olyckor under hela 2000-talet.

Majoriteten av bantrafikolyckorna sker vid järnväg. Under 2022 inträffade 34 av 47 olyckor vid järnväg, en ökning med 4 olyckor jämfört med 2021. Vid spårvägen inträffade 10 olyckor, vilken är en minskning med 6 olyckor jämfört med året innan. Antalet olyckor som inträffade vid tunnelbanan uppgick till 3, en minskning med 1 olycka jämfört med 2021 (figur 1). För att sätta detta i relation till trafiken på de olika bantyperna, mätt i tågkilometer, sker 83 procent på järnväg, 10 procent på spårväg och 7 procent i tunnelbana.¹

Figur 1. Allvarliga olyckshändelser inom bantrafiken fördelat på järnväg, spårväg och tunnelbana. Andel i procent 2022 (100 procent är 47 olyckor).

Flest personolyckor vid järnvägen

Av de 34 olyckorna vid järnvägen var personolyckorna den vanligaste typen av olycka med 11 i antal (figur 2). Det är även dessa olyckor som ökat mest jämfört med 2021 (+4). Näst vanligaste olyckstypen är kollisioner vid vägkorsning i plan², vilket under 2022 uppgick till 9 olyckor. Det är oförändrat jämfört med 2021.

Vid spårvägen är det andra året i rad där vägtrafikolyckorna, det vill säga spårvägsfordon i konflikt med vägtrafikfordon i rörelse, är fler än personolyckorna³. Av de totalt 10 olyckorna var 6 av dem vägtrafikolyckor, en minskning med 4 olyckor jämfört med 2021. Tre olyckor klassificerades som

¹ Sifforna avser 2021, se *Bantrafik 2021* (Trafikanalys Statistik 2022:24), tabell 4.1–4.3.

² Exempel på en olycka vid en plankorsning är när ett tåg kör på en vägtrafikant där vägen korsar järnvägen.

³ Personolycka är exempelvis när personer blir träffade av ett spårfordon eller av föremål som lossnar från ett spårfordon,

personolycka, en minskning med 2 olyckor jämfört med 2021.

Vid tunnelbanan och i likhet med år 2021 var samtliga 3 olyckshändelserna relaterade till personolyckor.

Figur 2. Allvarliga olyckshändelser vid järnvägsdrift, indelade efter kategori. Antal olyckor 2022. Anmärkning: Ingen olycka med brand i rullande materiel inträffade under året.

Minskning av självmordshändelser förutom vid tunnelbanan

Inom bantrafiken är självmordshändelser vanligare än olyckshändelser, framför allt inom järnväg. Totalt inträffade 86 självmordshändelser under 2022, en minskning med 9 händelser jämfört med 2021.

Antal självmordshändelser vid järnväg uppgick under 2022 till 71, vilket var en minskning med 19 jämfört med året innan. Vid tunnelbanan uppgick antalet självmordshändelser till 14, en ökning med 9 händelser jämfört med 2021. Vid spårvägen är dessa händelser mer ovanliga och endast 1 självmordshändelse noterades under året.

Olyckor med farligt gods är ovanliga

Allvarliga olyckor och tillbud⁴ med farligt gods är mycket ovanliga vid järnvägen. Statistiken i denna del omfattar även händelser vid lastning, fyllning och lossning av farligt gods. Under 2022 inträffade 1 olycka eller tillbud med farligt gods som även resulterade i utsläpp av farligt gods.

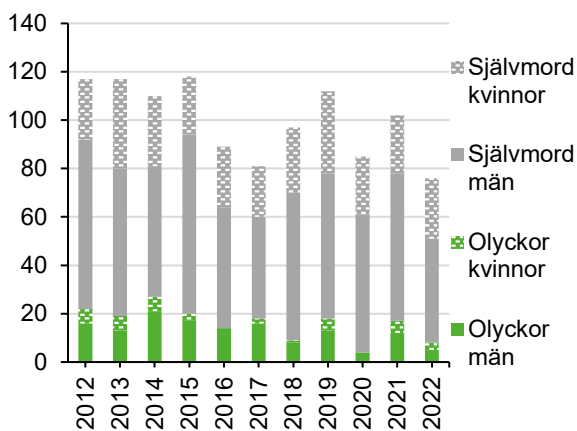
eller när personer ombord faller eller blir träffade av löst föremål.

⁴ Ett tillbud är en önskad händelse som hade kunnat leda till olycksfall.

Fortsatt fler män som omkommer i bantrafiken

Antalet omkomna i bantrafiken uppgick under 2022 till 76 personer, vilket var 25 personer färre än 2021 (figur 3). De flesta som årligen omkommer gör det i självmord. Sedan 2013 har över 84 procent av de omkomna i bantrafiken varit självmord och under 2022 uppgick antalet till 68.

En lägre andel omkommer vid olyckshändelser, totalt 8 döda under 2022. Det är 9 personer färre än året innan men 4 personer fler än 2020 då det lägsta antalet omkomna i olyckor noterades sedan åtminstone 2000, där den officiella statistiken startar.

Figur 3. Antal omkomna män och kvinnor i olyckor, självmord och totalt i bantrafiken. Åren 2012–2022.

Av de 8 personer som omkom i olyckor var 5 män. I självmordshändelser omkom 43 män och 25 kvinnor. Det betyder att drygt 6 av 10 omkomna var män. Även tidigare år utgör männen en större andel. Sedan 2012 har 79 procent av de omkomna i olyckor, och 68 procent av de omkomna i självmord, varit män.

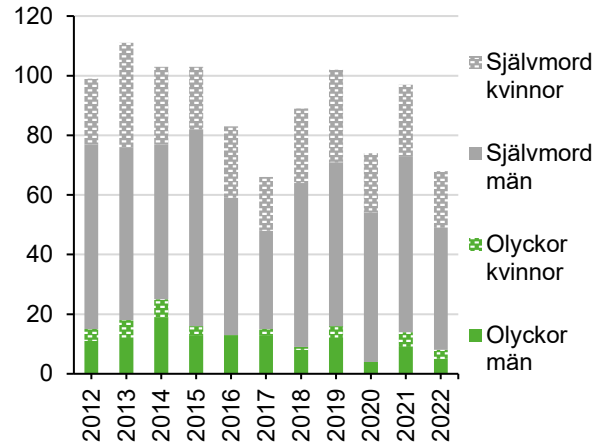
Flest omkomna vid järnvägens spårområde

Över tid är det tydligt – de allra flesta som omkommer i bantrafiken gör det vid järnvägen, såväl i olyckor som självmord. Under 2022 var det 8 personer som omkom i *olyckor* vid järnvägen. Det handlar om fem personer som befann sig på den del av spårområdet där det är förbjudet att vara, två plankorsningstrafikanter⁵ samt en järnvägsanställd. Att åka tåg är relativt säkert.

Senast någon *passagerare* omkom vid järnvägen var år 2010. De som dödades i självmord vid

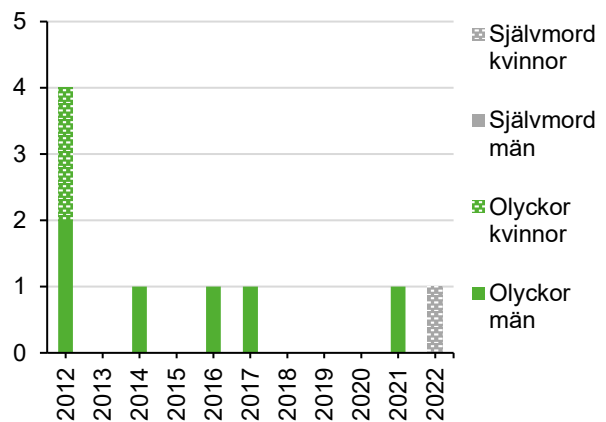
⁵ Plankorsningstrafikant är en person (vägtrafikant) som förolyckats när den försökte passera en korsning i plan mellan väg och järnväg.

järnvägen uppgick till 60 personer 2022 (figur 4). Av dessa var 41 män och 19 kvinnor.

Figur 4. Antal omkomna män och kvinnor i olyckor, självmord och totalt vid järnvägen. Åren 2012–2022.

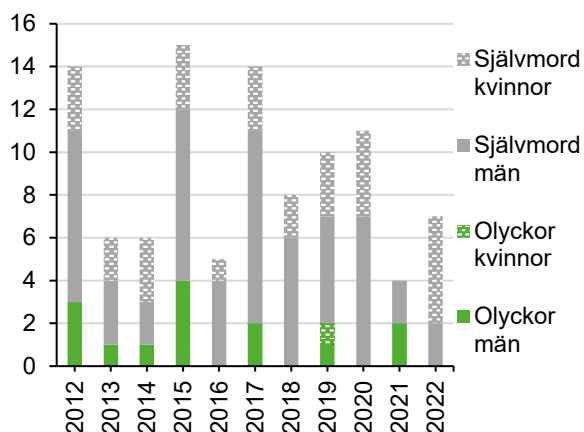
Minst antal omkomna i bantrafiken brukar finnas vid spårvägarna. Under 2022 noterades inga avlidna i spårvägsolyckor. Även inom spårväg är det ovanligt att passagerare omkommer, senast det hände var 2005. Bekräftade självmord är också ovanliga. Under 2022 avled en person i spårvägstrafiken till följd av ett självmordsförsök. Detta är första gången det händer sedan 2010.

Figur 5. Antal omkomna kvinnor och män i olyckor, självmord och totalt vid spårvägen. Åren 2012–2022. Anmärkning: ingen har omkommit i självmord under perioden.

Under 2022 omkom inga personer i tunnelbaneolyckor. Året innan var det 2 personer som omkom och sedan 2011 har den högsta årssiffran varit 5 omkomna (figur 6).

I självmordshändelser omkom 7 personer, 5 kvinnor och två män i tunnelbanan 2022. Jämfört med 2021 var detta en ökning med 5 personer.

Figur 6. Antal omkomna kvinnor och män i olycks- och självmordshändelser respektive självmord i tunnelbanan. Åren 2012–2022.

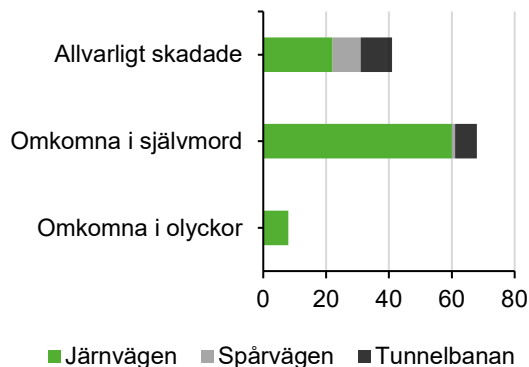
Fler omkomna än skadade

Till skillnad från vägtrafiken är det totala antalet omkomna i bantrafiken (i olyckor och självmord sammanlagt) fler än allvarligt skadade (figur 7). Detta är på grund av att kollisionerna ofta är väldigt våldsamma och därmed dödliga.

Under 2022 skadades 23 personer allvarligt i bantrafikolyckor, varav 9 vid spårväg. Spårvägstrafiken har över tid inte orsakat få dödsolyckor men står för en betydande del av händelser som medfört allvarligt skadade. Detta är alltså människor som skadas i en trafikmiljö där spårvägen samsas med vägtrafik.

5 av de 9 skadade vid spårvägsolyckor var just vägtrafikanter.

Vid järnvägen blev 11 personer allvarligt skadade under 2022 och i tunnelbanan 3 personer.

Figur 7. Antal omkomna i olyckor respektive självmord samt antal allvarligt skadade. Antal personer 2022. Anmärkning: allvarligt skadade består av olyckor och självmordsförsök sammantaget.

Av de totalt 23 allvarligt skadade var 8 kvinnor och 14 män. En person var av okänd kön.

I självmordshändelser skadades totalt 18 personer allvarligt i bantrafiken 2022. Vid järnvägen skadades 11 personer och i tunnelbanan 7 personer. Det betyder att ingen skadades allvarligt i en självmordshändelse vid spårväg.

Mer information

Du hittar tabellsamlingar med den officiella statistiken och tidigare års tabeller samt beskrivande rapporter här: www.trafa.se/bantrafik/bantrafikskador.

Det finns också möjlighet att göra egna urval ur statistiken om bantrafikskador i vår statistikportal: www.trafa.se/bantrafik/bantrafikskador/?cw=1&q=t0602.

Kontakt:

Abboud Ado
Telefon: 010-414 42 48
E-post: abboud.ad0@trafa.se

Fredrik Söderbaum
Telefon: 010-414 42 23
E-post: fredrik.soderbaum@trafa.se